

חנוכה

בין ראובן לחשמונאים

מובא במדרש על הפסוק: "הדודאים נתנו **ריח**" - זה ראובן שהציל את יוסף מן הבור. "ועל פתחינו כל **מגדים**" - זה נר חנוכה (שמצוה להדליקו על פתח ביתו מבחוץ).

ויש להבין, מהו הקשר בין שתי הדרשות?

"הפרדס יוסף" מפרש את סמיכות שתי הדרשות הללו כך:

אם ננסה להשוות בין ראובן לחשמונאים נמצא כי ראובן רצה להציל את יוסף, וגם החשמונאים מסרו את נפשם להציל את כלל ישראל. אבל בכל זאת יש עדיין הבדל גדול ביניהם, משום שאצל ראובן הייתה מחשבה להציל את יוסף, אבל בסופו של דבר הוא לא הצליח להוציא את מחשבתו לפועל, ולמעשה לא הייתה הצלה ואדרבה, השליכו את יוסף לבור מלא נחשים ועקרבים, ואח"כ אף נמכר הלאה, ויש להמשילו לדבר **שריחו** טוב אבל אין בו טעם טוב באכילה, כי למעשה לא נהנה יוסף ממחשבת הצלתו של ראובן.

מה שאין כן אצל החשמונאים מצאנו שהם אכן הוציאו את מחשבתם לפועל והצליחו לגרש את האויב ולטהר את המקדש, ויש להמשילם לדבר שיש בו ריח וטעם טוב, כמו **מגדים** שהם מיני אכילה, שהרי גם מעשיהם הצליחו...